

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TÜSİAD

2024 / 10

TÜSİAD

18 Mart 2024

BU SAYIDA:

AB – BOSNA HERSEK
AB – BATI BALKAN ÜLKELERİ
AB - İSVİÇRE
AB İÇİŞLERİ
SAĞLIK
EKONOMİ

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
LONDON	londonoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateř – Dilek Aydın

AB – Bosna Hersek

- AB Komisyonu Bosna Hersek'in AB'ye katılım müzakerelerinin başlatılması yönündeki tavsiye kararını AB Konseyi'ne sundu.

AB Konseyi Bosna Hersek'in AB'ye adaylık statüsünü Aralık 2022'de kabul etmişti. AB Komisyonu'nun önerisi doğrultusunda Aralık 2023 tarihinde AB Konseyi geriye kalan kriterlerde gerekli uyum sağlandıktan sonra Bosna-Hersek'in AB'ye katılım müzakerelerinin başlatılabileceğine karar vermiş ve ülkenin kaydettiği gelişmelerin Mart 2024 tarihinde raporlanmasını istemişti.

AB Komisyonu'nun Mart 2024 tarihli raporunda üyelik müzakerelerine başlanabilmesi için öngörülen kıstaslara Bosna Hersek'in gerekli düzeyde uyum sağladığı belirtiliyor. [Internet bağlantısı için](#)

AB – Batı Balkan Ülkeleri

- AB Konseyi AB Komisyonu'nun Kasım 2023 tarihinde sunduğu "Batı Balkanlar için Reform ve Büyüme Aracı" yasal düzenlemesinin onay süreci kapsamında Avrupa Parlamentosu ile yürüteceği müzakerelerde savunacağı tutumu belirledi. "Batı Balkanlar için Reform ve Büyüme Aracı" bölge ülkelerinin, AB ile ekonomik yaklaşmasını hızlandıracak şekilde hukukun üstünlüğü ve temel haklar dahil bir dizi kapsamlı sosyo-ekonomik reformu gerçekleştirmeleri için desteklenmelerini öngörüyor.

2024-2027 dönemini kapsayacak destek programının 2 milyar €'luk bölümü hibe ve 4 milyar €'luk bölümünün kredi olarak sağlanması planlanıyor. "Batı Balkanlar için Reform ve Büyüme Aracı" dört sütun içeriyor:

I. Batı Balkanlar'ın AB Tek Pazarı kurallarına uyum sürecinin hızlandırılması amacıyla

öncelikli sektörlerin "Ortak Bölgesel Pazar"la (OBP) tüm komşu ülkelere açılması öngörülüyor ve bunun için yedi adım öneriliyor:

- Malların serbest dolaşımı;
- Hizmetler ve iş gücünün serbest dolaşımı;
- Euro Tek Ödeme Alanı'na erişim;
- Karayolu taşımacılığının güçlendirilmesi;
- Enerji pazarlarının uyumu ve karbon azaltımı;
- Ortak Dijital Pazar;
- Sanayi tedarik zincirleriyle uyum.

II. AB kural ve standartlarına dayalı olarak ekonomik etkileşimlerinin OBP sayesinde artırılmasıyla Batı Balkan ülkelerinin %10 ekonomik büyüme kaydetmesinin sağlanması.

III. Temel reformların hızlandırılması sayesinde bölgesel istikrarın korunması ve bölgenin yatırımcılar için cazip hale getirilmesi.

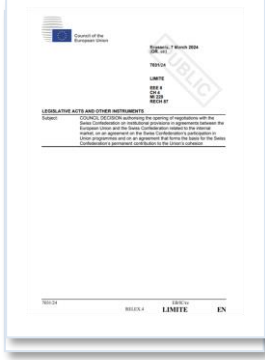
IV. Bölge ülkelerinin reform süreçlerinin desteklenmesi amacıyla 2024-2027 dönemi için 2 milyar €'hibe ve 4 milyar € krediden oluşan mali yardım sağlanması. Yardım aktarımının, ilgili ülkenin önceden belirlenmiş reformları yerine getirmesine bağlı olarak gerçekleştirileceği belirtiliyor.

AB Konseyi'nin kabul ettiği müzakere tutumunda Reform ve Büyüme Aracı'nın AB'nin bölge için öngördüğü genişleme sürecine alternatif olmadığı belirtiliyor. Batı Balkan ülkelerinin her birinin sunacağı reform gündeminin onay ve denetiminden AB Konseyi'nin sorumlu olması gerektiği belirtilerek, AB Konseyi'nin Reform ve Büyüme Aracı'nın yönetiminde üstleneceği rolün güçlendirilmesi hedefleniyor.

Aynı zamanda bölge ülkelerinin AB Ortak Dış ve Güvenlik Politikasına ve üçüncü ülkelere yönelik yaptırımlara uyum sağlamaları gereğine vurgu yapılıyor. [Internet bağlantısı için](#)

AB - İsviçre

- AB Konseyi AB ve İsviçre ilişkilerinin çerçevesini güncellemek amacıyla yapılacak görüşmeleri AB adına AB Komisyonu'nun yürütmesine ilişkin görevlendirme ve **müzakere çerçevesini** onayladı. Görüşmelerde ele alınacak konular şu şekilde sıralanıyor:

- Olası anlaşmazlıkların çözümünü sağlayacak hükümlerin AB ile İsviçre arasındaki mevcut ve gelecekteki anlaşmalara dahil edilmesi;
- AB İç Pazarı'na ilişkin devlet yardımları hükümlerinin mevcut ve gelecekte gerçekleştirilecek AB-İsviçre anlaşmalarına ilave edilmesi;
- Ufuk Avrupa dahil olmak üzere İsviçre'nin AB programlarına katılımının sağlanması;
- İsviçre'nin AB İç Pazarı'na katılımına karşılık olarak AB'nin sosyal ve ekonomik uyum düzenlemelerine düzenli mali katkıda bulunmasını sağlayacak düzenlemelerin oluşturulması;
- Elektrik, gıda güvenliği ve sağlık alanlarındaki müzakerelerin yeniden başlatılması.

AB ile İsviçre arasındaki müzakerelerin önümüzdeki günlerde başlaması bekleniyor. [İnternet bağlantısı için](#)

AB İçişleri

- AB ülkelerinin Daimi Temsilcileri (Coreper) üçüncü ülkelerle AB arasında **vizesiz** seyahati sağlayan anlaşmaların **askıya alınmasına** dair düzenlemeleri güncelleyen yönetmelik tasarısının kabul sürecinde AB Konseyi'nin izleyeceği **tutumu** belirledi. AB'nin halihazırda 61 ülke ile vizesiz seyahat düzenlemesi bulunuyor. AB Komisyonu vizesiz seyahat düzenlemelerinin AB tarafından askıya alınmasını gerektiren koşulları güncelleyen önerisini 18 Ekim 2023 tarihinde sunmuştu.

AB ile herhangi bir üçüncü ülke arasında gerçekleştirilen vizesiz seyahat anlaşmasının askıya alınması için bazı koşulların değerlendirilmesi öneriliyor. Bunlardan bazıları:

- AB ile coğrafi yakınlığı bulunan üçüncü ülkenin AB vize politikasıyla uyum sağlamaması halinde göçmen ya da sığınmacıların bu ülke üzerinden AB'ye gelişlerinde artış olup olmadığının değerlendirilmesi;
- AB ile vizesiz seyahat anlaşması bulunan üçüncü ülkenin ücret ya da yatırım yapma karşılığında vatandaşlık sunması;
- Hibrit tehditler, belge güvenliğine ilişkin mevzuat veya işlem süreçlerinde eksiklikler olduğunun belirlenmesi;
- Üçüncü ülkenin insan hakları ve temel özgürlükler koşullarında kötüye gidiş olduğunun tespit edilmesi.

AB Konseyi'nin kabul ettiği müzakere tutumunda vizesiz seyahatin askıya alınması sürecini başlatmak için reddedilen giriş, **sağlam zemine** dayandırılmayan iltica başvuruları ve ciddi cezai suç oranlarında **%30 artış** olduğunun belirlenmesi gerekiyor. AB Komisyonu'nun sunduğu tasarıda bu oran %50 olarak önerilmişti.

Vize muafiyetinin geçici olarak askıya alınma süresinin 9 aydan 12 aya çıkarılması ve mevcut sistemde 18 ay olarak uygulanan uzatma süresinin 24 aya çıkarılması öneriliyor. Askıya alma aşamasında AB Komisyonu'nun bu duruma yol açan koşulların düzeltilmesi yönünde adımlar atılması amacıyla üçüncü ülkeyle diyalog kurması öngörülüyor. Vizesiz seyahat anlaşmasının askıya alınmasını gerektiren koşulların düzeltilmemesi halinde anlaşmanın süresiz olarak kaldırılması yönünde karar alınabiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Sağlık

- AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu **sağlık verilerinin** AB düzeyinde paylaşımını ve verilere **erişimi** düzenleyen yönetmelik üzerine mutabakata

ulaştı. Yönetmelik tasarısının yasallaşması için öncelikle her iki kurum tarafından onaylanması ve AB Resmi Gazetesinde yayımlanması gerekiyor. Sağlanan mutabakat AB Komisyonu'nun sunmuş olduğu tasarı metni üzerinde aşağıdaki değişiklikleri öngörüyor:

- **Vazgeçme hakkı:** İstatistik toplama, politika oluşturma ve kamu yararına yönelik araştırmalarda kullanıma ilişkin amaçlar dışındaki sebeplerle ilgili olması halinde hastalar kendi sağlık verilerine bir sağlık uzmanının (birincil kullanım) veya ikincil kullanım gerektiren bir makamın erişimine izin veremeyecek.
- **Bilgi kısıtlaması:** Hastaların kısıtlı veri sağlamayı tercih etmesi halinde sağlık uzmanları yalnızca hayati önem taşıyan durumlarda kısıtlı sağlık verilerine erişebilecek.
- **Hassas veriler:** AB ülkeleri araştırma amaçlı genetik veriler gibi belirli hassas verilere erişimi düzenleyen daha katı önlemler uygulayabilecekler.
- **Veri saklayıcıları:** İdari yükü azaltmak amacıyla, sağlık verilerine erişim taleplerini güvenli şekilde işleyebilecek "veri saklayıcı makamları" oluşturulmasına izin verilecek.
- **Klinik açıdan önemli bulgular:** Verileri bilimsel araştırmada kullanılan bir hastanın sağlığını etkileyebilecek bulgulara ulaşılması halinde araştırmacılar, sağlık veri erişim kuruluşlarını bilgilendirerek bu makamların söz konusu kişi, hasta ya da hastanın tedavisinden sorumlu sağlık makamına erişmelerini talep edebilecek. [İnternet bağlantısı için](#)

Ekonomi

- Eurogroup tarafından yayımlanan açıklamada, güncellenen ekonomik yönetim çerçevesinin öngördüğü gerekliliklerin Euro Alanı maliyesinin 2025 yılında sınırlı düzeyde daralmasına yol açacağı belirtiliyor. Mevcut makroekonomik görünüm, mali sürdürülebilirliğin artırılması ve enflasyonla

mücadele sürecinin desteklenmesi gereği göz önüne alındığında söz konusu yaklaşımın uygun olacağı ifade edilerek, halihazırda devam eden belirsizlikler karşısında maliye ve para politikalarının olası gelişmelere yanıt vermeye hazır olmasının önemine işaret ediliyor.

Açıklamada ayrıca, kapsamlı yapısal reformların sürdürülmesine ve AB'nin ortak öncelikleri olan yeşil ve dijital geçiş ve savunma kapasitesinin AB ve üye ülkeler kaynaklarıyla güçlendirilmesine devam edileceği belirtiliyor. AB'de devam eden enerji destek önlemlerinin Aralık 2023 tarihinde alınan Eurogroup kararıyla uyumlu şekilde 2024 yılı içerisinde yürürlükten kaldırılmasının hedeflendiği ve buradan sağlanacak tasarrufun, kamu açıklarının azaltılması amacıyla kullanılacağı ifade ediliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 21-22 Mart, AB Liderler Zirvesi
- 25 Mart, Çevre Konseyi
- 10-11 Nisan Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu-Brüksel
- 16 Nisan, Enerji Bakanları Toplantısı
- 22 Nisan, Dışişleri Konseyi

Konferanslar

- 21 Mart, "Democracy Tour: The Eleventh Hour to strengthen democracy in the EU?", www.bruegel.org
- 22 Mart, "The Spring Summit: Signs of strength or disunity?" www.epc.eu
- 25 Mart, "Climate action across the globe: Exploring the EU's role in G7 and G20", www.epc.eu
- 25 Mart, "Next steps for the European Anti-Money Laundering Authority", www.bruegel.org